

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Грудень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 63
Департамент статистики та звітності

Головне

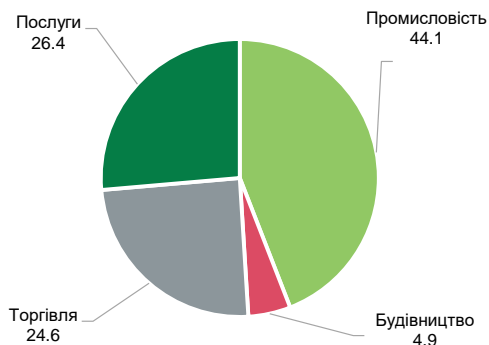
Бізнес продовжив послаблювати оцінки щодо своєї поточної економічної діяльності. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у грудні 2024 року становив 45.9** (у листопаді – 47.2) та був практично на рівні грудня 2023 року – 45.7.

- Погіршення безпекової ситуації, збільшення обстрілів енергетичних об'єктів та їх тривале відновлення, подальше зростання витрат бізнесу на оплату праці, енергозабезпечення та логістику, пришвидшення інфляції, зниження інвестиційного попиту, дефіцит кваліфікованих кадрів, а також сезонність були стримуючими чинниками економічної активності та вплинули на послаблення очікувань підприємств усіх видів економічної діяльності, які беруть участь у щомісячних опитуваннях Національного банку.
- Респонденти налаштовані на зменшення обсягів виготовленої продукції/наданих послуг, обсягу будівництва, нових замовлень на продукцію/послуги, у тому числі експортних. Водночас підприємства сектору торгівлі, завдяки сталому внутрішньому попиту та достатній пропозиції товарів, зберегли оптимістичні оцінки щодо обсягу товарообороту.
- Підприємства будівництва та сфери послуг очікували посилення темпів зростання закупівельних цін, а також цін/тарифів на власну продукцію/послуги, тоді як респонденти промисловості та торгівлі прогнозували їх послаблення.
- Ситуація на ринку праці залишалася складною, хоча очікування щодо зайнятості дещо пом'якшилися. Керівники всіх опитаних секторів все ще налаштовані на скорочення загальної чисельності працівників, однак, підприємства будівництва, торгівлі та сфери послуг очікували сповільнення темпів скорочення загальної кількості працівників, промисловості – їх незначне прискорення.

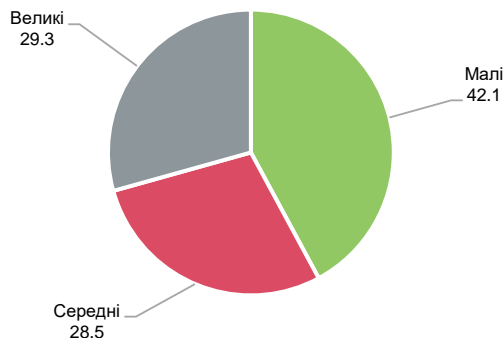
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

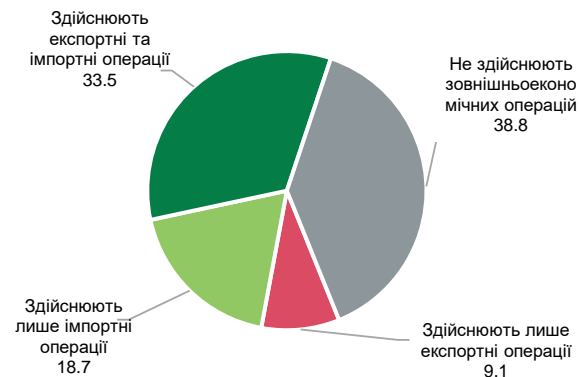
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

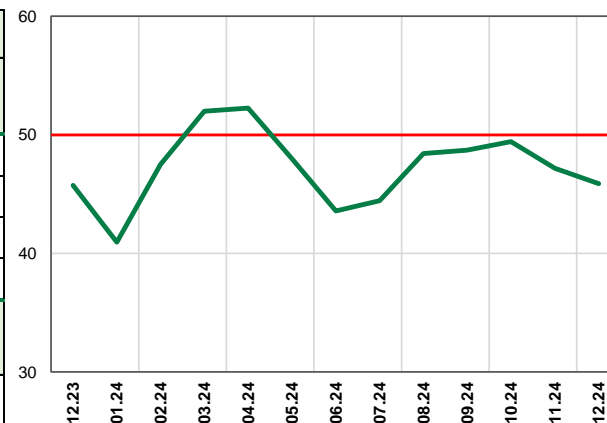
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 04 – 23 грудня 2024 року
- Опитано всього: 508 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у грудні порівняно з листопадом

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Листопад 2024	Грудень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	46.7	44.6	-2.2
Будівництво	3.2	43.6	43.4	-0.3
Торівля	25.8	51.4	49.9	-1.6
Послуги	35.8	44.8	44.5	-0.3
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		47.2	45.9	-1.3

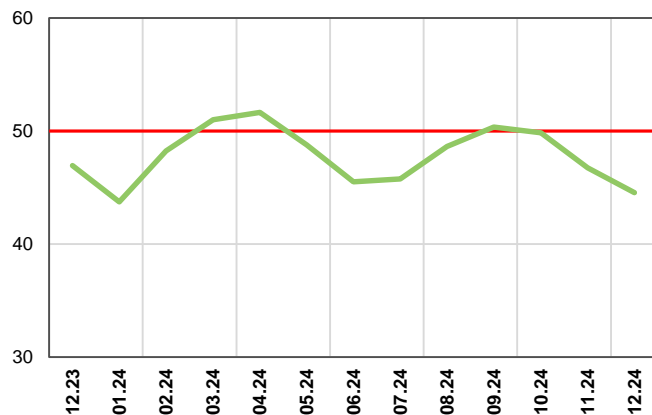
Індекс очікування ділової активності

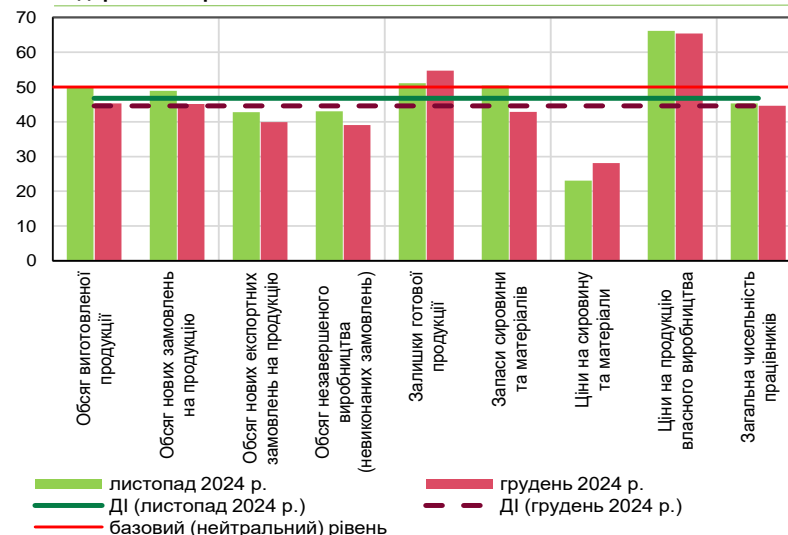
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

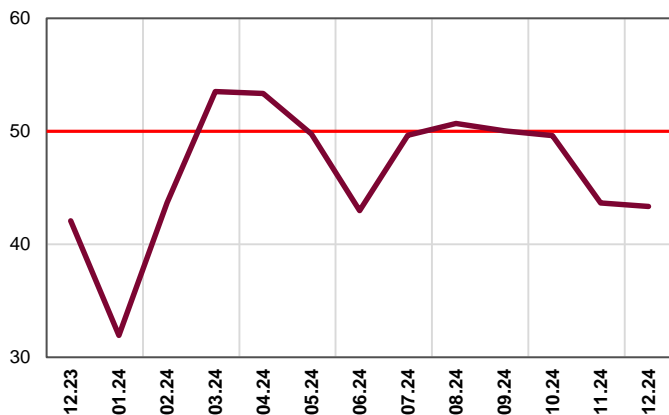
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості

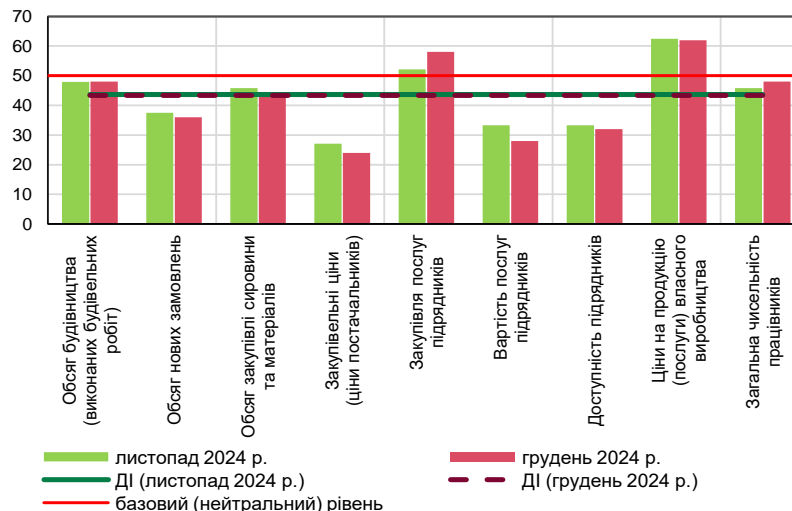
- Порівняно з попереднім місяцем підприємства промисловості стриманіше оцінили результати своєї поточної діяльності, зважаючи на дефіцит електроенергії, брак кваліфікованих працівників і збільшення виробничих витрат. **ДІ сектору у грудні знизився до 44.6** (у листопаді – 46.7, у грудні 2023 р. – 46.9).
- Послабилися очікування щодо обсягу виготовленої продукції, обсягу нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних, та обсягу незавершеного виробництва: ДІ – 45.3, 45.1, 39.9, і 39.1 відповідно (у листопаді – 49.8, 48.9, 42.8 і 43.0 відповідно).
- Респонденти песимістичніше оцінили залишки готової продукції: ДІ – 54.7 (у листопаді – 51.1), одночасно очікувалося зменшення запасів сировини та матеріалів: ДІ – 42.9 (у листопаді – 50.4).
- На тлі послаблення оцінок щодо темпів зростання цін на сировину та матеріали, респонденти очікували дещо повільніше здорожчання продукції власного виробництва: ДІ – 28.1 і 65.4 відповідно (у листопаді – 23.1 і 66.1).
- Керівники промислових підприємств мали найстриманіші серед інших секторів оцінки щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 44.6 (у листопаді – 45.3).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

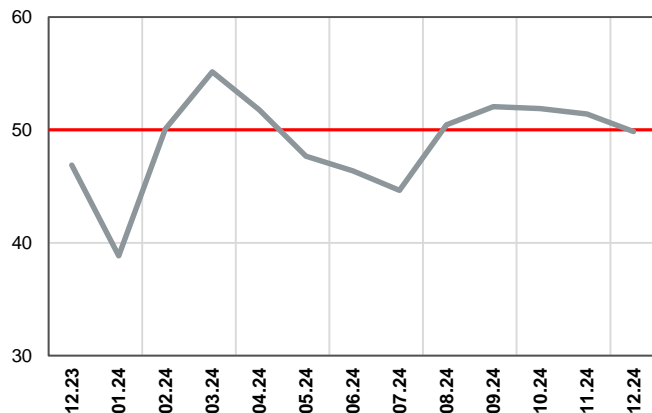
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва

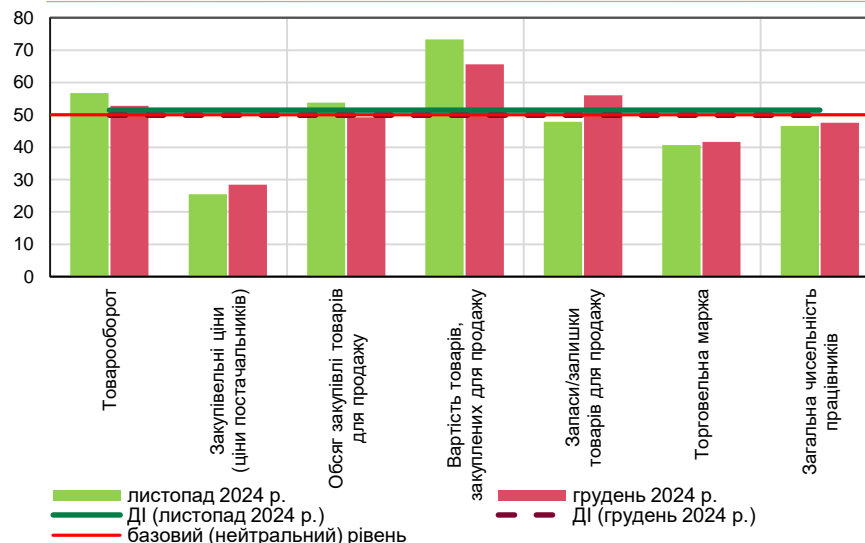
- Зважаючи на сезонність будівельних робіт, а також зниження інвестиційного попиту, підприємства будівництва другий місяць поспіль **найпесимістичніше серед інших секторів оцінили свої поточні економічні результати: ДІ сектору у грудні становив 43.4** (у листопаді – 43.6, у грудні 2023 р. – 42.1).
- Респонденти сектору очікували подальше **зменшення обсягу будівництва, обсягу нових замовлень та обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 48.0, 36.0 і 44.0 відповідно** (у листопаді – 47.9, 37.5 і 45.8 відповідно).
- Водночас **поліпшилися очікування щодо обсягу закупівлі послуг підрядників** на тлі посилення негативних оцінок щодо їх доступності та пришвидшення темпів зростання їхньої вартості: ДІ – 58.0, 32.0 і 28.0 відповідно (у листопаді – 52.1, 33.3 і 33.3 відповідно).
- На тлі очікувань щодо прискорення **зростання цін постачальників**, будівельники й надалі були налаштовані на **підвищення цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 24.0 і 62.0 відповідно** (у листопаді – 27.1 і 62.5 відповідно).
- Послабилися негативні оцінки щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 48.0** (у листопаді – 45.8).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

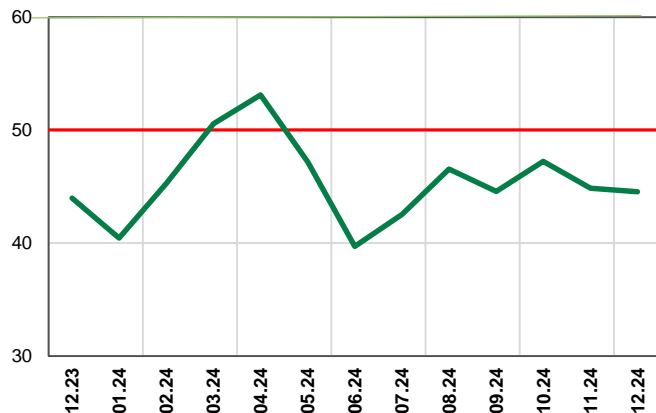
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі

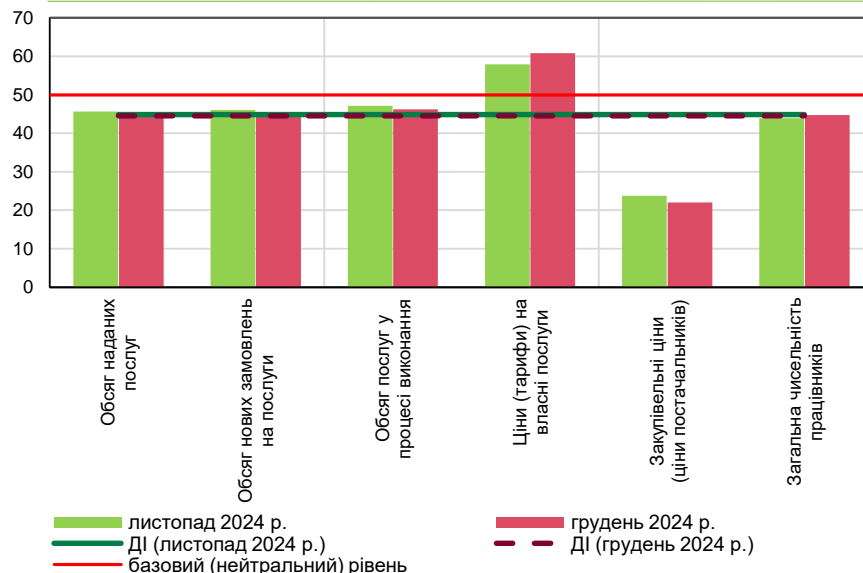
- На відміну від попереднього місяця підприємства торгівлі стримано оцінили результати своєї ділової активності, зважаючи на складну безпекову ситуацію та дефіцит електроенергії. **ДІ сектору у грудні становив 49.9** (у листопаді – 51.4, у грудні 2023 р. – 46.9).
- Респонденти менш впевнено очікували **збільшення обсягу товарообороту**: ДІ – 52.8 (у листопаді – 56.8), а також стримано оцінили обсяг закупівлі товарів для продажу: ДІ – 49.2 (у листопаді – 53.8). Крім того, погіршились очікування щодо обсягу залишків товарів для продажу: ДІ – 56.0 відповідно (у листопаді – 47.9 відповідно).
- На тлі помірніших очікувань щодо зростання закупівельних цін, послабилися оцінки щодо зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 28.4 і 65.6 (у листопаді – 25.4 і 73.3 відповідно). Водночас торговельні компанії налаштовані на **подальше зниження торговельної маржі**: ДІ – 41.6 (у листопаді – 40.7).
- **Дещо пом'якшилися оцінки щодо зменшення загальної чисельності працівників**: ДІ – 47.6 (у листопаді – 46.6).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг послабили свої оцінки щодо економічних перспектив грудня на тлі суттєвих перебоїв із енергопостачанням, дефіциту кваліфікованих кадрів та збільшення витрат бізнесу: **ДІ сектору становив 44.5** (у листопаді – 44.8, у грудні 2023 р. – 44.0).
- Респонденти очікували подальше зменшення обсягу наданих послуг, обсягу нових замовлень на послуги та обсягу послуг у процесі виконання: ДІ – 44.8, 45.1 і 46.3 відповідно (у листопаді – 45.7, 46.0 і 47.1 відповідно).
- На тлі посилення очікувань щодо здорожчання закупівельних цін, респонденти були налаштовані на подальше зростання цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 22.0 і 60.8 відповідно (у листопаді – 23.7 і 57.9 відповідно).
- **Дещо послабились очікування щодо зменшення загальної кількості працівників**: ДІ – 44.8 (у листопаді – 43.).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у грудні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	21	48	31
Обсяг нових замовлень на продукцію	20	51	29
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	12	57	32
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	7	64	29
Залишки готової продукції	17	56	27
Запаси сировини та матеріалів	16	54	30
Ціни на сировину та матеріали	47	50	3
Ціни на продукцію власного виробництва	33	66	2
Загальна чисельність працівників	4	81	15

Дані опитування підприємств будівництва у грудні 2024 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	24	48	28
Обсяг нових замовлень	12	48	40
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	16	56	28
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	52	48	0
Закупівля послуг підрядників	32	52	16
Вартість послуг підрядників*	48	48	4
Доступність підрядників	4	56	40
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	24	76	0
Загальна чисельність працівників	16	64	20

Дані опитування підприємств торгівлі у грудні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	31	43	26
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	45	54	2
Обсяг закупівлі товарів для продажу	26	46	28
Вартість товарів, закуплених для продажу	41	50	10
Запаси / залишки товарів для продажу*	18	53	30
Торговельна маржа	8	67	25
Загальна чисельність працівників	6	82	11

Дані опитування підприємств сфери послуг у грудні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	20	49	31
Обсяг нових замовлень на послуги	20	50	30
Обсяг послуг у процесі виконання	18	57	25
Ціни (тарифи) на власні послуги	24	74	2
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	57	43	1
Загальна чисельність працівників	7	76	17

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)